

Hemmets

För åtta år sedan såg Tullan Holmqvist en jobbannons i New York Times. Den lilla annonsen skulle förändra hennes liv. Hon sökte och fick jobbet som privatdetektiv. I dag jagar hon brottslingar över hela världen. Men jobbet var inte riktigt som hon trott...

TEXT OCH FOTO: BETTINA BETTENHAUSEN

Svenska
Tullan
är privat-
deckare i
New York!

CONFIDENTIAL

Tullan Holmqvist är privatdeckare i New York. Men hennes arbetsdagar är fjärran från TV-seriernas skildringar.

Solen lyser milt över Manhattans skyskrapor. I Central Park flanerar turister och New York-bor i sakta mak. På en parkbänk sitter Tullan Holmqvist och berättar om sitt annorlunda jobb. Hon väljer sina ord noga för att inte röja något som kan kopplas till enskilda fall och därmed äventyra hennes egen säkerhet.

Hon berättar till exempel om när hon och hennes kollegor häromåret fick i uppdrag att avslöja en illegal vapenhärva. Vid en rad mord och rånöverfall användes vapen inköpta i delstater med mer liberala vapenlagar än i New York. Detektivbyråns kund var staden New York.

– Vårt uppdrag var att bevisa att affärer i de andra delstaterna sålde vapen olagligt.

Ett par privatdetektiver från hennes arbetsplats gick in under täckmantel och låtsades köpa vapen. Genom att filma tilltaget avslöjades affärerna. En kamera var fastmonterad i skjortknappen, en annan var gömd i handväskan. Filmerna om den illegala vapenförsäljningen slogs upp stort på TV-nyheterna.

– Våra filmer visades både under rättegångarna mot affärsinnehavarna och på TV-nyheterna. Fallet fick stor uppmärksamhet och rättegångarna pågår fortfarande.

Tullan behärskar nio språk

Tullan har arbetat som privatdetektiv i åtta år nu. Hon sökte jobbet av en ren slump efter att ha fått syn på en annons i New York Times om att arbeta med research. Tullan som tidigare arbetat med just research sökte och fick jobbet.

Hennes språkkunskaper var ett stort plus för jobbet. Förutom engelska och svenska gör Tullan sina efterspaningar på franska, italienska, spanska, portugisiska, tyska, norska och danska. Hon arbetar på alla fem kontinenterna.

Som detektiv jobbar Tullan inom flera områden. Många uppdrag handlar om ekonomisk brottslighet, där företaget och personer misstänks ha fiffilat med pengar. Handel med konst är en annan nisch. Tullan och hennes firma får ofta ge sig ut på jakt efter stulna konstverk. Anrika konstauktionsfirmor som Christie's eller Sotheby's anlitar dem för att försäkra sig om att ett konstverk inte är stöldgods innan det går till försäljning.

– I vissa fall har det visat sig att en målning blivit stulen under nazisttiden och egentligen tillhör en familj som vill ha sin målning tillbaka.

Ofta har den redan sålts flera gånger i god tro.

Klassiskt detektivarbete med spaning på otrogna makar förekommer också. Men det är mindre vanligt än vad den traditionella bilden av privatdetektivens vardag ger sken av. Det kostar också en rejäl slant...

– Den ena partnern vill ta reda på om mannen eller frun har en relation med någon annan för att använda det mot personen vid en rättegång eller intern uppgörelse. Den som skiljer sig kan bli skyldig att betala sin partner flera miljoner. Och då pratar vi dollar.

Det är ofta dessa fall som är de känslomässigt tuffa, när familjemedlemmar undersöker varandra vid en tvist om pengar eller vårdnaden om ett barn.

– Att hjälpa folk i nöd är den största drivkraften. Vi arbetar alltid på den lagliga sidan, säger Tullan.

Löser brotten vid skrivbordet

Enligt henne är arbetet också sällan så äventyrligt som det kan verka på TV. De flesta spaningsjobb, så som de visas i amerikanska deckare, utförs i verkligheten av pensionerade poliser, FBI-, eller CIA-agenter.

Själv löser Tullan nästan alla brott på plats vid sitt skrivbord. Genom att läsa ändlösa dokument och granska enorma databaser jagar hon bevis på att ett brott har begåtts. Det gäller att ha en vaken blick.

– Det kan räcka med en namnunderskrift som leder till ett annat företag. Att lista ut sammanhang och plocka ihop information är spännande. Det är lite som att lösa en rebus.

Utlandet har alltid varit en del av hennes liv. Tullans pappa Bo jobbade för FN. Det gjorde att familjen tillbringade många år utomlands i omgångar, i länder som Österrike och Italien. När Tullan var nio månader flyttade de till Nigeria där de bodde i tre år.

– Min mamma och pappa har alltid varit äventyrliga. Vi reste runt i 20 afrikanska länder och bodde ofta i safaritält.

Åtminstone en gång om året reser Tullan hem till Sverige och hälsar på. Även om mamma Carin numera bor i Italien har Tullan kvar släktingar och vänner hemma i Sverige, bland andra sina systrar Malin och Linda.

– Varje gång jag är hemma köper jag de senaste filmerna och böckerna att ta med mig till New York.

Även i lägenheten i New York får det svenska utrymme. Tullan lagar gärna sina favoriträtter från barndomens Sverige.

– Jag lagar lax i ugn, steker köttbullar och bakar jordgubbstårta. Inlagd sill och knäckebröd köper jag på Ikea.

Hon ser till att sonen Max också får del av sin mammas hemland.

– Hans pappa Giovanni pratar italienska med Max och jag svenska. Engelska lär han ju sig ändå.

Hon är med i en svensk mammagrupp och i en barngrupp hos Svenska utlandskyrkan i New York. Men hon brukar inte prata så mycket om sitt jobb. Det väcker så många frågor...

” Att hjälpa folk i nöd är den största drivkraften...

Kort om Tullan

Ålder: 37 år.

Familj: Gift med italienske advokaten och kompositören Giovanni. Han komponerar musik för teater och film. Tvåårige sonen Max.

Bor: På Upper East Side på Manhattan, New York.

Yrke: Privatdetektiv.

Så här mycket kostar det att anlita en privatdetektiv

När det handlar om att leta fram information ligger priset mellan 2 500 och 5 000 dollar, alltså 20 000 och 40 000 kronor per uppdrag som tar runt en vecka. Ofta gör detektiverna upp ett pris med kunden i förväg. Att spana på en otrogen äkta hälft kostar mycket mer, eftersom det kräver spaning under längre tid, runt 2 000 dollar, nästan 16 000 kronor per dag.